

Asia C-657/19

**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä**

Jättämispäivä:

4.9.2019

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Bundesfinanzhof (liittovaltion ylin verotuomioistuin, Saksa)

Ennakkoratkaisupyynnön tekemispäivä:

10.4.2019

Vastaaaja ja Revision-menettelyn valittaja:

Finanzamt D

Kantaja ja Revision-menettelyn vastapuoli:

E

Pääasian kohde

Arvonlisävero, lausuntojen laatiminen sairaus- ja hoitokassoja varten

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeusperusta

Unionin oikeuden tulkinta, SEUT 267 artikla

Ennakkoratkaisukysymykset

1. Onko pääasian kaltaisissa olosuhteissa, joissa verovelvollinen antaa sairausvakuutusalan lääketieteellisen yksikön toimeksiannosta lausuntoja potilaiden hoidon tarpeesta, kyse yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28.11.2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY (jäljempänä direktiivi 2006/112/EY) 132 artiklan 1 kohdan g alakohdan soveltamisalaan kuuluvasta toiminnasta?

2. Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi,

a) jotta elinkeinon harjoittaja voidaan tunnustaa direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitetuksi sosiaalisia hyvinvointipalveluja tuottavaksi laitokseksi, riittääkö, että se tuottaa alihankkijana palveluja sellaisen laitoksen toimeksiannosta, joka on tunnustettu kansallisessa lainsäädännössä direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitetuksi sosiaalisia hyvinvointipalveluja tuottavaksi laitokseksi?

b) Jos toisen kysymyksen a kohtaan vastataan kieltävästi, onko pääasian kaltaisissa olosuhteissa se, että sairaus- ja hoitokassat ottavat yleisesti vastatakseen direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettua tunnustettua laitoksen kustannuksista, riittävää sen kannalta, että myös kyseisen laitoksen alihankkijaa voidaan pitää tunnustettuna laitoksena?

Jos toisen kysymyksen a ja b kohtaan annetaan kieltävä vastaus, voiko jäsenvaltio asettaa sosiaalisia hyvinvointipalveluja tuottavan laitoksen tunnustamisen ehdoksi sen, että verovelvollinen on tosiasiallisesti tehnyt sopimuksen sosiaaliturva- tai sosiaalihuoltolaitoksen kanssa, vai onko tunnustamisen kannalta riittävää, että kansallisen lainsäädännön mukaan sopimus voitaisiin tehdä?

Unionin oikeuden säännöt, joihin asiassa on viitattu

Yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28.11.2006 annettu neuvoston direktiivi 2006/112/EY (EUVL 2006, L 347, s. 1), erityisesti 132 ja 134 artikla.

Kansalliset säädökset, joihin on asiassa viitattu

Liikevaihtoverolaki (Umsatzsteuergesetz, jäljempänä UStG), erityisesti 4 §

Sosiaaliturvalaki – 11. osa – Sosiaaliturvan hoitovakuutus (Sozialgesetzbuch – Elftes Buch – Soziale Pflegeversicherung, jäljempänä SGB XI), erityisesti 18 §, 53a § ja 53b §.

Hoitokassojen liiton keskusjärjestön ohjeet hoitotarpeen arvioimiseksi (Richtlinien des Spitzenverbandes Bund der Pflegekassen zur Begutachtung von Pflegebedürftigkeit, jäljempänä arviointiohjeet), erityisesti B 1 jakso

Hoitokassojen liiton keskusjärjestön ohjeet hoitokassojen yhteistyöstä muiden riippumattomien arvioijien kanssa (Richtlinien des Spitzenverbandes Bund der Pflegekassen zur Zusammenarbeit der Pflegekassen mit anderen unabhängigen Gutachtern (jäljempänä riippumattomia arvioijia koskevat ohjeet), erityisesti 2 kohta

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä

- 1 Jokaisessa Saksan osavaltiossa on sairausvakuutusalan lääketieteellinen yksikkö -niminen toimielin (Medizinischer Dienst der Krankenversicherung, jäljempänä

sairausvakuutusalan lääketieteellinen yksikkö), joka vastaa muun muassa vakuutettujen hoidontarvetta koskevien lausuntojen laatimisesta sairauskassojen yhteyteen perustettuja hoitokassoja varten. Arvioinnin suorittavat lääkärit, hoitohenkilökunta ja muu soveltuva ammattihenkilöstö, jotka ovat sairausvakuutusalan lääketieteellisen yksikön palveluksessa juoksevia työtehtäviä varten. Sairausvakuutusalan lääketieteellinen yksikkö voi antaa toimeksiantoja yksikön ulkopuolisille lääkäreille, hoitohenkilökunnalle ja muulle soveltuvalle ammattihenkilöstölle hakemusruuhan purkamiseksi ja arviointia koskeviin kysymyksiin vastaamiseksi. Sairausvakuutusalan lääketieteellinen yksikkö on vastuussa arvioinnista silloinkin, kun arviointiin osallistuu ulkoisia asiantuntijoita. Arvioijien pätevyysvaatimuksia on säännelty yksityiskohtaisesti.

- 2 Kantaja on koulutettu sairaanhoitaja, jolla on lääketieteellinen peruskoulutus ja akateeminen koulutus hoitotieteen alalla, minkä lisäksi hän on saanut jatkokoulutusta hoitoalan laadunhallinnassa. Hän harjoitti yrityksessään myös veronalaista opetustoimintaa hoitotyön opettajana.
- 3 Vuosina 2012–2014 kantaja laati ulkoisena asiantuntijana lausuntoja potilaiden hoitotarpeesta Ala-Saksin osavaltion sairausvakuutusalan lääketieteellistä yksikköä (MDK Niedersachsen) varten. Ala-Saksin osavaltion sairausvakuutusalan lääketieteellinen yksikkö maksoi hänelle näistä palveluista kuukausittain korvausta mutta ei eritellyt arvonlisäveroa. Kantaja ilmoitti asiantuntijalausuntojen laatimisesta saadun liikevaihdon verovapaana mutta teki kuitenkin täysimääräiset verovähennykset aikaisemman vaihdannan vaiheen suoritteista.
- 4 Vastaajana oleva verovirasto (Finanzamt, jäljempänä verovirasto) katsoi, että lausuntojen laatimista ei ole vapautettu arvonlisäverosta kansallisen oikeuden eikä unionin oikeuden perusteella. Se korotti siihen asti ilmoitettua liikevaihtoa määrällä, joka vastasi Ala-Saksin osavaltion sairausvakuutusalan lääketieteelliseltä yksiköltä laskutettuja nettomääriä, ja vahvisti vuoden 2012 ja 2013 liikevaihtoveron sekä vuoden 2014 ensimmäistä–kolmatta neljännestä koskevat ennakkomaksut 3.2.2015 tekemällään päätöksellä.
- 5 Pääasian kantaja nosti kyseisestä päätöksestä kanteen toimivaltaisessa veroasioita käsittelevässä tuomioistuimessa (Finanzgericht). Tämä hyväksyi kanteen valtaosin ja esitti perusteluina lähinnä, että ”sosiaalihuoltoon tai sosiaaliturvaan läheisesti liittyvien palvelujen suorituksena” hoitoarvioiden laatiminen on vapautettu verosta suoraan unionin oikeuden nojalla. Se totesi, että vuoden 2012 marraskuusta lähtien lainsäädäntö on mahdollistanut sen, että hoitokassat voivat teettää riippumattomilla arvioijilla arvioinnin sosiaalivakuutetusta. Sairausvakuutusalan lääketieteellisen yksikön kantajalle antaman toimeksiannon perusteella kantaja on näin ollen tunnustettava sosiaalisia hyvinvointipalveluja tuottavaksi laitokseksi.
- 6 Finanzamt on tehnyt ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen Revision-valituksen aineellisen oikeuden rikkomisesta. Se väittää lähinnä, että kansallisista

verovapautusta koskevista säännöistä ei voida päätellä, että kyseiset asiantuntijalausunnot olisivat verovapaita. Koska nämä säännöt ovat unionin oikeuden mukaisia, unionin oikeuteen ei voida vedota suoraan. Finanzamtin mukaan ei ole myöskään todettu, että hoitokassa olisi tietoisesti ottanut vastuulleen kantajan lausunnoista aiheutuvat kustannukset.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyyntöjen perusteluista

- 7 Pääasian ratkaisu riippuu direktiivin 2006/112/EY tulkintaa koskevasta unionin tuomioistuimen ratkaisusta.

Asian arviointi kansallisen oikeuden mukaan

- 8 Kansallisen oikeuden mukaan kyseiset suoritteet ovat veronalaisia, sillä UStG:n 4 §:n mukaiset verovapautuksen edellytykset eivät täyty.
- 9 Kyse ei ole UStG:n 4 §:n 14 kohdassa tarkoitettusta verosta vapautetusta ”lääketieteellisen hoidon antamisesta henkilölle”, koska sairausvakuutusalan lääketieteellisen yksikön ja näin ollen myös kantajan asiantuntijalausuntoja käytetään ainoastaan perustana sen toteamiselle, missä määrin vakuutetulla on oikeus hoitovakuutuslain mukaiseen kustannusten korvaukseen. Sairausvakuutusalan lääketieteellisen yksikön tehtävänä on lausunnon antaminen sosiaalivakuutusta eikä hoitoa varten.
- 10 Kantajan tuottamat palvelut eivät ole myöskään UStG:n 4 §:n 16 kohdassa tarkoitettuja palveluja henkilöiden huolenpitoa tai hoitoa varten.
- 11 Sekä UStG:n 4 §:n 15 kohdan että UStG:n 4 §:n 15a kohdan mukaan verosta on vapautettu ainoastaan niissä mainittujen laitosten (kuten sosiaaliturvalaitosten tai sairausvakuutusalan lääketieteellisen yksikön) liikevaihto. Kantaja ei ole osa sairausvakuutusalan lääketieteellistä yksikköä eikä näin ollen täytä tätä ehtoa.
- 12 Tässä yhteydessä on otettava huomioon, että UStG:n 4 §:n 15 kohdassa ja 4 §:n 15a kohdassa verosta vapautetaan vain sosiaalihuollon tai sosiaaliturvan palvelut, eikä sosiaalihuoltoon tai sosiaaliturvaan läheisesti liittyviä palveluja, toisin kuin direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan g alakohdassa. Siksi kantaja voi mahdollisesti vedota suoraan palvelujensa verottomuuteen viimeksi mainitun säännöksen nojalla, vaikka ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pitääkin sitä kyseenalaisena.

Ensimmäinen kysymys

- 13 Ensimmäisellä kysymyksellä pyritään selvittämään, kuuluvatko kantajan asiantuntijalausunnot direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettun käsitteen ”sosiaalihuoltoon tai sosiaaliturvaan läheisesti liittyvät palvelut” piiriin.

- 14 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan direktiivin 2006/112/EY 132 artiklassa säädetyt verovapautukset eivät kuitenkaan koske kaikkia yleishyödyllisiä toimintoja vaan ainoastaan niitä, jotka siinä on lueteltu ja kuvattu yksityiskohtaisesti (ks. esim. tuomio 14.3.2019, A & G Fahrschul-Akademie, C-449/17, EU:C:2019:202, 17 kohta). Näin ollen kaikkia toimijoita, jotka harjoittavat yleishyödyllisiä toimintoja, ei voida pitää jäsenvaltion tunnustamana laitoksena (tuomio 28.7.2016, Ordre des barreaux francophones et germanophone ym., C-543/14, EU:C:2016:605, 60 kohta ja sitä seuraavat kohdat).
- 15 Direktiivin 2006/112/EY 132 artiklassa tarkoitettujen vapautusten määrittelyyn käytettyä sanamuotoa tulee tulkita suppeasti, koska vapautukset ovat poikkeuksia direktiivin 2006/112/EY 2 artiklassa säädetystä yleisestä periaatteesta, jonka mukaan arvonlisäveroa peritään jokaisesta verovelvollisen vastikkeellisesta suorituksesta. Tämä suppean tulkinnan sääntö ei kuitenkaan tarkoita sitä, että direktiivin 2006/112/EY 132 artiklassa tarkoitettujen vapautusten määrittelemiseksi käytettyä sanamuotoa pitäisi tulkita niin, että vapautukset menettäisivät tavoitellut vaikutuksensa (tuomio 4.5.2017, Brockenhurst College, C-699/15, EU:C:2017:344, 23 kohta ja tuomio 14.3.2019, A & G Fahrschul-Akademie, C-449/17, EU:C:2019:202, 19 kohta).
- 16 Nyt käsiteltävässä asiassa hoitokassan suorittama palvelu on verosta vapautettu sosiaalihuollon tai sosiaaliturvan palvelu. Hoitokassa on direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan g alakohdan mukainen tunnustettu palvelujen suorittaja.
- 17 Kantajan asiantuntijalausunnoissa ei ole kuitenkaan kyse sosiaalihuollon tai sosiaaliturvan palveluista, koska arvioijan tekemällä työllä ainoastaan autetaan hoitokassaa päättämään palveluista. Se, että sairausvakuutusalan lääketieteellisen yksikön (ja sen mahdollisesti käyttämien ulkopuolisten) palvelut tuotetaan SGB XI:n nojalla ja ovat yleishyödyllisiä toimintoja, ei näin ollen riitä.
- 18 On kuitenkin epäselvää, onko asiantuntijalausunnoissa kyse direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettusta sosiaalihuoltoon tai sosiaaliturvaan ”läheisesti liittyvistä” palveluista.
- 19 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan palvelu, joka liittyy läheisesti verosta vapautettuun toimeen, voi olla vapautuksen kohteena, jos pääasiallinen liiketoimi on vapautettu liiketoimi ja jos direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettu laitos suorittaa sekä pääasiallisen liiketoimen että tähän toimeen läheisesti liittyvän toimen (tuomio 9.2.2006, Kinderopvang Enschede, C-415/04, EU:C:2006:95, 21 ja 22 kohta ja tuomio 14.6.2007, Horizon College, C-434/05, EU:C:2007:343, 34 ja 36 kohta).
- 20 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kyse ei ole sosiaalihuoltoon läheisesti liittyvistä palveluista, jos niitä ei tuoteta avun tarpeessa oleville henkilöille vaan yritykselle, joka tarvitsee kyseisiä palveluja tuottaakseen vaihdannan myöhäisemmässä vaiheessa omat verosta vapautetut palvelunsa asianomaisille potilaille tai avun tarpeessa oleville. Tämä koskee esimerkiksi

henkilöstön saattamista käytettäväksi tai yleisten hallinto- ja johtamispalvelujen tarjoamista.

- 21 Tähän ei vaikuta se, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kyse voi olla direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettusta verosta vapautetusta toimesta myös silloin, kun palveluja ei tuoteta potilaille tai sairauskassoille. Direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun verovapauden kannalta merkitystä ei nimittäin ole palvelun vastaanottajalla, sillä henkilöön sidottu verovapauden edellytys koskee palvelun suorittajaa, jonka on oltava ammatiltaan lääkäri tai avustavaa hoitohenkilöstöä. On kyseenalaista, voidaanko tätä päättelyä soveltaa direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan g alakohdan yhteydessä.
- 22 20.11.2003 annetussa tuomiossa *Unterpertinger* (C-212/01, EU:C:2003:625) todettiin asiasisällöltään vastaavanlaisessa tapauksessa, että direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan g alakohdan mukaista verovapautusta ei sovelleta.
- 23 Jos kyse on kuitenkin [sosiaalihuoltoon tai sosiaaliturvaan] ”läheisesti liittyvästä” liiketoimesta, kantajan suorittama palvelu olisi ”välttämätön” hoitokassan toiminnalle direktiivin 2006/112/EY 134 artiklan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla, jolloin se ei olisi suljettu verovapauden ulkopuolelle. Hoidon ja erityisesti vamman tai avuntarpeen kokonaisvaltainen arviointi edellyttää nimittäin hoitohenkilökuntaa ja muuta soveltuvaa ammattihenkilöstöä, joka on joko sairausvakuutusjärjestelmän lääketieteellisen yksikön palveluksessa tai jolle tämä antaa tapauskohtaisesti toimeksiannon. Kantajan liiketoiminta ei myöskään kilpaile suoraan arvonlisäveron alaisten kaupallisten yritysten harjoittaman toiminnan kanssa (direktiivin 2006/112/EY 134 artiklan b alakohta).

Toinen kysymys

- 24 Toinen kysymys koskee direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettua sosiaalisia hyvinvointipalveluja tuottavien laitosten käsitettä. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan tämä käsite on riittävän laaja sisältämään luonnolliset henkilöt ja voittoa tavoittelevat yksityiset yhteisöt (ks. esim. tuomio 28.11.2013, MDDP, C-319/12, EU:C:2013:778, 28 kohta).
- 25 10.9.2002 annetun tuomion *Kügler* (C-141/00, EU:C:2002:473, 54 ja 58 kohta) ja 15.11.2012 annetun tuomion *Zimmermann* (C-174/11, EU:C:2012:716, 26 kohta) mukaan direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan g alakohdassa ei täsmennetä tunnustamisen edellytyksiä eikä anneta sitä koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä. Näin ollen sellaisten sääntöjen laatiminen, joiden mukaisesti laitosten tarvittava luonne tunnustetaan, kuuluu kunkin jäsenvaltion kansallisessa oikeudessa päätettäviin asioihin. Tässä yhteydessä kansallisten viranomaisten on unionin oikeuden mukaisesti ja kansallisten tuomioistuinten valvonnan alaisena otettava huomioon tunnustamisen kannalta merkitykselliset seikat.

Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan tällaisia seikkoja voivat olla seuraavat:

- erityissäännösten olemassaolo, olivat nämä sitten valtakunnallisia tai alueellisia, lainsäädäntötoimia tai hallinnollisia toimia, vero-oikeudellisia tai sosiaaliturvaan liittyviä,
- kyseisen verovelvollisen toiminnan yleishyödyllisyys,
- se, että muut samaa toimintaa harjoittavat verovelvolliset ovat jo saaneet samanlaisen hyväksynnän, sekä
- se, ottavatko sairauskassat tai muut sosiaaliturvalaitokset mahdollisesti vastatakseen suuren osan kyseisten palveluiden kustannuksista.

Toisen kysymyksen a kohta

- 26 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tähänastisen oikeuskäytännön mukaan sairausvakuutusalan lääketieteellinen yksikkö tunnustetaan UStG:n 4 §:n 15a kohdassa direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitetuksi sosiaalisia hyvinvointipalveluja tuottavaksi laitokseksi. Tämä tunnustaminen ei kuitenkaan koske sairausvakuutusalan lääketieteellisen yksikön alihankkijoita. Tämä johtuu erityisesti siitä, että UStG:n 4 §:n 15a kohtaan sisältyvä suosiva säännös liittyy unionin oikeuden mukaisesti henkilöille annettaviin palveluihin, koska sitä sovelletaan ainoastaan sairausvakuutusalan lääketieteellisen yksikön suorituksiin. Organisaatiomallin vapaata valintaa koskevasta periaatteesta ei seuraa, että tästä ominaispiirteestä voitaisiin luopua.
- 27 On kuitenkin epäselvää, onko tähän vaikutusta sillä, että liittovaltion terveysministeri on hyväksynyt arviointiohjeissa säännöt, joilla säännellään alustavasti sairausvakuutusalan lääketieteellisen yksikön kolmannelle antamaa arviointitoimeksiantoa mutta jotka sitovat ainoastaan sairausvakuutusalan lääketieteellistä yksikköä. Tämä voisi merkitä riittävää tunnustamista, vaikka arvioija olisikin alihankkija.

Toisen kysymyksen b kohta

- 28 Jos alihankkija-asema ei ole yksistään riittävä, on selvitettävä, onko se, että sairaus- ja hoitokassat ottavat yleisesti vastatakseen pääsopimuksen tekijän kustannuksista, riittävää sen kannalta, että myös alihankkijan voidaan katsoa olevan direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettu tunnustettu laitos?
- 29 Unionin tuomioistuin on nimittäin katsonut, että ratkaistaessa, millä laitoksilla on tunnustettava olevan yhteiskunnallinen luonne, huomioon otettaviin seikkoihin voi kuulua muun muassa se, ottavatko sairauskassat tai muut sosiaaliturvalaitokset

vastataksaan suuren osan kyseisten palveluiden kustannuksista (tuomio 15.11.2012, Zimmermann, C-174/11, EU:C:2012:716, 31 kohta).

- 30 Sairauskassat kattavat sairausvakuutusalan lääketieteellisen yksikön suorittaman arvioinnin edellyttämät varat maksuilla, jotka määritetään sen perusteella, monellako sairauskassan jäsenellä on asuinpaikka sairausvakuutusalan lääketieteellisen yksikön vastuualueella. Varat jaetaan riippumatta siitä, onko sairausvakuutusalan lääketieteellinen yksikkö antanut tehtävänsä toimeksi kolmannelle. Nyt käsiteltävässä asiassa hoito- ja sairauskassat ovat tosiasiasa ottaneet vastataksaan kaikki kantajan asiantuntijalausunnosta aiheutuvat kustannukset.
- 31 Saattaessaan direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan g alakohdan osaksi kansallista lainsäädäntöä Saksan lainsäätäjät on kuitenkin päättänyt käyttää osittain ilmaisua ”hyvitys” (Vergütung) puhuttaessa kustannuksista, jotka sairauskassojen tai muiden sosiaaliturvalaitosten on otettava vastuulleen. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan ”hyvityksen” edellytyksenä on, että toimivaltainen laitos tietää, mitä palveluja alihankkija on suorittanut toiselle talouden toimijalle verosta vapautetun toiminnan rajoissa, ja vastaa niistä aiheutuvista kustannuksista, vaikkakin välillisesti. Jos kustannuksista vastaava taho ei hyvitä alihankkijan suorituksia vaan ainoastaan pääsopimuksen tekijän suoritukset, kyse ei ole direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettujen tunnustamisen arvioinnissa huomioon otettavista kustannusten vastattavaksi ottamisesta.
- 32 Nyt käsiteltävässä asiassa ei ole todettu mitään siitä, tiesikö hoitokassa alihankkijasuorituksista osana sairausvakuutusalan lääketieteellisen yksikön kustannuksista vastaamista ja halusiko se myös ”hyvittää” ne. Jos välillisen rahoituksen ei katsota olevan riittävä, asia olisi palautettava Finanzgerichtin käsittelyyn.

Toisen kysymyksen c kohdan tarkastelu

- 33 Jos ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen vastataan myöntävästi eikä alihankkija-asemaa pidetä riittävänä, on lisäksi selvennettävä, onko sosiaaliturvalaitoksen välillisesti vastuulleen ottamien kustannusten yhteydessä niin, että sosiaalisia hyvinvointipalveluja tuottavan laitoksen tunnustamisen ehdoksi voidaan asettaa se, että verovelvollinen on tosiasiasa tehnyt sopimuksen sosiaaliturva- tai sosiaalihuoltolaitoksen kanssa, vai onko tunnustamisen kannalta riittävää, että kansallisen lainsäädännön mukaan sopimus voitaisiin tehdä.
- 34 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kustannusten vastattavaksi ottaminen voi johtaa direktiivin 2006/112/EY 132 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettuun tunnustamiseen vain, jos siitä on säädetty laissa. Tämän perusteella tunnustaminen, joka perustuu sopimuksen mukaiseen kustannusten vastattavaksi ottamiseen, on mahdollista vain, jos tehdyllä sopimuksella on lainsäädännöllinen perusta.

- 35 Jos sopimuksen tekemiseen sovelletaan vain väljiä oikeudellisia vaatimuksia, mainitun oikeuskäytännön mukaan riittävää on jo se, että sopimuksen tekeminen on mahdollista. Jos laissa säädetään useista sopimuksen tekemiseen sovellettavista ehdoista, teoreettinen valmius kustannusten vastattavaksi ottamiseen ei ole riittävää.
- 36 SGB XI:n 18 §:n 1 momentin ensimmäistä virkettä muutettiin 30.10.2012 lähtien siten, että hoitokassat voivat antaa hoitotarpeen edellytysten täyttymisen ja hoitoasteen arviointia koskevan toimeksiannon paitsi sairausvakuutusalan lääketieteelliselle yksikölle myös muille riippumattomille arvioijille.
- 37 Jos riippumattomille arvioijille annetaan suora toimeksianto, hoitokassoihin sovelletaan SGB XI:n mukaisesti annettuja riippumattomia arvioijia koskevia ohjeita, joiden 2 kohdassa vahvistetaan hoitokassojen toimeksiannon saaneisiin arvioijiin sovellettavat yksityiskohtaiset pätevyysvaatimukset. Tätä voitaisiin tulkita siten, että sopimus on olemassa, jos se sallitaan unionin oikeudessa.

TYÖASIAKIRJA